

KRISTIANSTADS KOMMUN
kommun@kristianstad.se

1 (16)

Dnr SI 2023:8983

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Österänggymnasiet 63 i Kristianstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Österänggymnasiet 63 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Österänggymnasiet 63 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med jämställdhet och försäkra sig om att alla skolans elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under rektorns ledning, ge eleverna möjlighet till inflytande genom att regelbundet utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna så att elevernas synpunkter kan påverka det kommande arbetet.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera eventuella avvikelser i betyg mellan ämnen och elevgrupper samt mellan resultaten på nationella prov och betygsresultat för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 september 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:8983) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Österänggymnasiet 63 leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar elevernas måluppfyllelse och värdegrundsresultat under läsåret och genomför vissa utvecklingsåtgärder utifrån vad analysen visar. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med såväl rektorn, elevhälsan som lärare framgår att elevernas måluppfyllelse, undervisningens genomförande och värdegrundsarbetet följs upp och analyseras enligt huvudmannens rutiner och i olika forum som EHT, klasskonferenser och programarbetslagsteamet under läsåret. Huvudmannens gymnasieenkät används också som underlag vid analysarbetet av undervisningen och värdegrundsresultat i programarbetslagsteamet. Rektorn följer upp resultaten och gör jämförelser över tid och konstaterar att både kunskaps- och enkätresultat har ökat på skolenhetens två gymnasieprogram. Det framgår vidare att även om nuvarande rektor inte hunnit genomföra regelbundna lektionsbesök så skapar sig rektorn en bild av undervisningen genom dialog med elevhälsan och spontana samtal med eleverna. Såväl rektorn som lärare berättar att elevhälsan är mycket aktiv i utvecklingsarbetet på skolenheten och har stor betydelse för dialogen mellan rektorn och lärarna. Prioriterade mål väljs utifrån behov på skolenhetens gymnasieprogram under olika perioder av läsåret. I analysen av elevernas kunskapsresultat konstaterar rektorn låga resultat i matematik, och har därför satt in extra resurser med speciallärare i matematikundervisningen samt planerar för att skapa fler elevgrupper i matematik för att möjliggöra undervisning i mindre grupp. Rektorn har även uppmärksammat låga resultat i gymnasieenkäten gällande elevernas upplevelse av utvecklingssamtalen varpå samtalsgrupper med lärare och elevhälsa har bildats för att arbeta med att utvecklingssamtalen ska upplevas som givande av elever och vårdnadshavare.

Ledning och organisation

Granskningen visar att det finns gemensamma arbets- och förhållningssätt på skolenheten och rutiner för samverkan mellan lärare och med elevhälsan, även om rektorn bara till viss del följer upp om det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Av inkommen dokumentation och intervjuer med såväl rektorn som elevhälsan och lärare framgår att det finns förutsättningar för samverkan mellan lärare i ämneslag och programarbetslagsteam som rektorn följer upp genom dokumentation. Det framgår också att det finns fungerande rutiner för samverkan mellan lärare och elevhälsan och att lärare exempelvis får stöd av elevhälsan gällande anpassningar i klassrummet och vid olika elevärenden. Vidare framgår att rektorerna för de olika skolenheterna på Österängsgymnasiet träffas varje vecka för att samordna verksamheten och rektorn berättar exempelvis att ordningsregler följs upp och gäller för alla elever. Vidare framgår även att det kollegiala lärandet i många sammanhang sker över gränserna mellan skolenheterna, exempelvis i huvudmannens utvecklingsarbete som de kallar "Framgångsrik undervisning". Rektorn leder också det kollegiala lärandet i olika forum och ämnesgrupper med olika inriktningar, så som gällande elevernas studiestrategier, tillgänglig lärmiljö och undervisning av elever med funktionsvariationer. Det framgår också att lärarbehörigheten är hög på skolenheten och att de lärare som saknar behörighet i något ämne får stöd av rektorn och kollegor i programarbetslagsteam och i ämnesgrupper. Däremot framgår det att rektorn, som tillförordnad rektor, inte hunnit följa upp om det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan och inte följer upp eller säkerställer att elever ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Av inkommen dokumentation framgår att rektorn uppmärksammat skillnader i kunskapsresultat mellan kvinnor och män där kvinnorna, särskilt på ett av skolenhetens gymnasieprogram, har högre resultat än männen. Rektorn har dock inte analyserat kunskapsresultaten eller gjort några insatser för att utjämna de identifierade skillnaderna. Det framgår även att rektorn konstaterat att det är relativt få kvinnor på skolenhetens ena program varpå initiativ tagits i samarbete med elevhälsan att genomföra riktade insatser mot grundskolor för att få fler kvinnor att söka. Härtill framgår att personalen uppmärksammat att det finns en "anti-pluggkultur" hos män i vissa grupper där lärarna har svårt att motivera eleverna. Rektorn konstaterar att det framförallt gäller elever i år 1, men har hittills inte genomfört några riktade insatser för att motverka detta. Av det samlade underlaget framgår vidare att rektorn inte systematiskt följer upp eller analyserar om det finns

skillnader i värdegrundsresultaten på skolenheten utifrån kön och inte heller avseende kvinnors och mäns upplevelser av studiero eller trygghet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med jämställdhet och försäkra sig om att alla skolans elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete som rektorn leder på skolenheten. Det framgår visserligen att vissa skillnader i resultat mellan män och kvinnor har uppmärksammats, men rektorn har inte analyserat övriga resultat så som enkätresultat eller om undervisningen är jämställd och om elever ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. Genom att utifrån kartläggning analysera den egna verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv för att uppmärksamma utvecklingsområden och styrkor som kan kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet. Kartläggningen bör omfatta uppföljning och analys av kunskapsresultat, men även utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer behöver systematiskt och löpande följas upp. Likaså kan det handla om att arbeta kollegialt för att synliggöra egna normer kopplade till kön och öka personalens kunskap om jämställdhet. Andra inslag som kan bli aktuella är bland annat att i medarbetarsamtal ta upp frågor om hur lärare aktivt och medvetet arbetar med jämställdhet eller att utforma gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i såväl undervisningen som andra aktiviteter i utbildningen. Utifrån en nulägesanalys kan rektorn sedan vidta åtgärder för att försäkra sig om att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. För att arbetet ska anses vara strategiskt handlar det om att se helheten och förstå hur arbetet ska leda till resultat på lång sikt samt om att det finns en långsiktig plan för hur personal ska få hjälp att ta ut riktningen för olika val de behöver göra. Skolans arbete och strategier behöver också följas upp och omprövas så att de får avsedd effekt.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Variation, aktivt lärarstöd och struktur med målfokus

Granskningen visar att lärarna varierar undervisningen som omfattar olika arbetssätt och arbetsformer och ger ett välavvägt stöd till eleverna. Av intervjuer med såväl lärare som elever framgår att undervisningen är varierad med olika arbetsformer och att eleverna växlar mellan att arbeta i helklass och i grupp, i par och enskilt. Lärarna använder olika arbetssätt i undervisningen, såsom förmedlande genomgångar, interaktiva gruppdiskussioner samt individuellt arbete med digitala verktyg. På flera lektioner som Skolinspektionen observerar skriver lärare på tavlan i klassrummet och använder enskilda elevers exempel i genomgången för de andra eleverna i helklass. Lärare cirkulerar i klassrummet och handleder elever vidare i arbetet med uppgifter genom att exempelvis förtydliga instruktioner, ställa motfrågor, visa exempel samt ge förslag på olika lösningar. Lärarna uppmärksammar också när elever behöver hjälp även om de inte räcker upp handen. Vidare framgår att lärarna förklarar på olika sätt när elever fastnar på en uppgift och ibland kan elever få stanna efter lektionen för att få extra hjälp.

Granskningen visar vidare att undervisningen är strukturerad och att syfte och mål med lektionerna för det mesta är tydligt för eleverna. Av intervjuer med såväl lärare som elever framgår att det finns en grundstruktur för lektionerna med inledande instruktioner där lärarna berättar om mål för lektionen, därefter arbete med uppgifter och sist en sammanfattande avslutning. På flera av de lektioner som Skolinspektionen observerat är olika delmoment kopplade till varandra i ett logiskt och sammanhängande flöde. Lärare berättar vidare att de diskuterar syftet med undervisningen med eleverna samt att centralt innehåll och betygskriterier framgår i uppgiftsinstruktionerna. Vidare framkommer att lärare ger eleverna muntlig återkoppling om måluppfyllelse vid olika lektionstillfällen samt att eleverna får information om måluppfyllelse på skolans digitala plattform inför utvecklingssamtalen. Emellertid uppger elever i intervju att vissa lärare inte ger eleverna återkoppling om deras kunskapsutveckling och att de därför inte vet vad de ska utveckla för att nå högre resultat.

Stimulans och utmaningar i undervisningen utifrån elevernas förutsättningar

Granskningen visar att lärarna i huvudsak stimulerar eleverna och stärker elevernas självförtroende i undervisningen. Av såväl inkommen dokumentation som intervjuer med lärare framgår att lärarna har diskuterat hur de ska arbeta för att öka elevernas motivation för skolarbetet. Lärarna lyfter bland annat vikten av framtida högskolestudier och även elevhälsan är aktiv i projektet "livet efter Ö" för att skapa ett sammanhang för elevernas studier kopplat till framtiden. Vidare framgår av intervjuer med såväl elever som lärare och av lektionsobservationer att lärarnas relationsbaserade arbete med eleverna är helt centralt och lärarna berättar att elevhälsan ofta är involverade med motiverande samtal.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar innehållet i undervisningen för att utmana elever på olika nivåer. Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna utmanas genom att de får arbeta med uppgifter med olika svårighetsgrad utifrån var de befinner sig kunskapsmässigt. Lärare berättar att de delar exempel med varandra inom ämneslagen för att kunna utmana elever med uppgifter på olika nivåer. Det framgår att lärarna aktivt låter eleverna fokusera mer på analys än fakta i uppgifterna för att utmana de elever som nått längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna berättar också att det finns utmaningar eftersom det i uppgifterna finns möjlighet att utveckla analysen. Det framgår även att lärarna får handledning av elevhälsan kring anpassningar av undervisningen för de elever som behöver mer stöd. Vidare framgår att EHT träffar lärare och mentorer för att diskutera elever som riskerar att inte nå målen och har ett nära samarbete då specialpedagogerna bland annat besöker lektioner och ger såväl lärare som elever stöd i undervisningen.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges strategier för sitt lärande och att det finns utrymme för eleverna att reflektera över sitt lärande i undervisningen. Av inkommen dokumentation och intervjuer med elevhälsan och lärare framgår att elevhälsan leder ett arbete med fokus på elevernas studieteknik. Elevhälsan har genomfört pass med studieteknik med alla elever i år 1 och har gjort flera nedslag gällande studieteknik i år 2 när de blivit inbjudna av mentorn. Härtill pågår extra insatser i form av arbete med studiestrategier i ämnet matematik för att öka måluppfyllelsen. Lärare berättar också att de diskuterar elevernas strategier för lärande på lektionerna som exempelvis hur elever befäster sin kunskap, hur de får glosor att fastna i långtidsminnet, hur de arbetar motoriskt genom att använda pennan och handen samt att eleverna ska börja plugga i tid och inte precis innan provet. Av såväl intervjuer med lärare och elever som

av lektionsobservationer framgår vidare att eleverna reflekterar över sitt lärande i undervisningen genom att arbeta med uppgifter där de först beskriver ämnesområdet och därefter reflekterar över vad de själva tycker samt att eleverna ger varandra feedback vid redovisningar.

Granskningen visar vidare att eleverna till viss del ges inflytande över planeringen av undervisningen men att eleverna inte är delaktiga genom utvärderingar av undervisningens och därmed endast i begränsad omfattning ges inflytande över undervisningens innehåll och genomförande. Av inkommen dokumentation framgår att enkätresultat visar att elevernas upplevelse av inflytande på undervisningen är goda och att lärarna lyssnar på elevernas synpunkter vid planering av undervisningen och att lärarna exempelvis försöker knyta an undervisningsinnehållet till elevers intressen. Lärare berättar att de analyserar, jämför enkätresultaten över tid och även tar upp detta med eleverna på klassråd och mentorstider. Det framgår också att eleverna är delaktiga och får bestämma exempelvis tid för examinationer. Däremot framgår att eleverna inte gör regelbundna utvärderingar av undervisningens genomförande varken under pågående arbete eller efter avslutade kurser. Varje lärare avgör hur och när eleverna ska utvärdera undervisningen och även om vissa lärare gör muntliga utvärderingar under lektionerna framgår det att eleverna inte med regelbundenhet får utvärdera undervisningen och att elevernas synpunkter därmed inte påverkar det kommande arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under rektorns ledning, ge eleverna möjlighet till inflytande genom att regelbundet utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna så att elevernas synpunkter kan påverka det kommande arbetet.

Skolinspektionens granskning visar att vissa lärare ibland låter eleverna göra muntliga utvärderingar av lektionerna, men att undervisningen inte utvärderas systematiskt i alla kurser och av alla lärare. Därmed finns en risk att eleverna inte ges reellt inflytande på undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under ledning av rektorn, arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i undervisningen genom exempelvis utvärderingar. Dessa utvärderingar ska göras kontinuerligt och inte endast i slutet av en termin eller ett arbetsområde. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen

genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt för att läraren ska få ett underlag att utveckla undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Arbete med trygghet

Granskningen visar att personalen på skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna. Av inkommen dokumentation och samtliga intervjuer framgår att det pågår ett främjande och förebyggande arbete som inkluderar såväl kartläggning som analys av nuläget på skolenheten. Elevernas upplevelse av trygghet kartläggs regelbundet genom enkäter och enkätresultaten används som underlag i lärares diskussioner med elever på klass- och elevråd. Enkätresultaten används också för jämförelser över tid i det systematiska kvalitetsarbetet där även antalet kränkingsanmälningar följs upp över tid på skolenheten. Det framgår att mentorer haft samtal med eleverna i år 1 om beteenden och användandet av sociala medier kopplat till skolans verksamhet. Av samtliga intervjuer framgår också att skolan bland annat arbetar med ett främjande arbete för trygghet som de kallar för "Österängandan" vilket är ett begrepp för en inkluderande skolkultur med förväntningar om att alla elever ska få vara sig själva, ha fokus på studierna och att elever och personal tar hand om varandra. Det framgår vidare att personalen och eleverna gör flera gemensamma insatser för trygghet, exempelvis anordnas aktiviteter som schackklubb, bakning, kundvagnsrally, datorspelstävlingar samt projektet "Ö-läsning" som blivit en populär bokcirkel på skolan. Elever berättar också att en trygghetsåtgärd som vidtagits på skolan är att en del dörrar i olika delar av skolan är låsta för att hindra tillträde för obehöriga vilket enligt eleverna har lett till ökad trygghet.

Arbete med studiero

Granskningen visar att det i huvudsak finns ett såväl främjande som åtgärdande arbete med att skapa studiero på skolenheten, men att lärares samsyn gällande åtgärder för studiero delvis är begränsad. Av inkommen dokumentation och intervjuer med såväl

rektorn som lärare framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt bland lärare på skolenheten gällande arbetet med studiero som bygger på ett relationellt arbete med eleverna med tydliga förväntningar och fokus på studier. Såväl elever som lärare berättar att goda relationer har stor betydelse för studiero och att de exempelvis upplever att studieron i klassrummen förbättras över tid när elever och lärare känner varandra bättre. Eleverna är framför allt delaktiga i arbetet med regler i klassrummet i början av läsåret, men även vid olika tillfällen genom diskussioner i klass- och elevråd. Det framgår också att resultatet av elevernas svar i huvudmannens gymnasieenkät används som underlag för diskussion om studiero såväl mellan lärare som mellan lärare och elever. Av intervju med lärare och elevhälsan framgår att mentorn har en viktig roll i arbetet med studiero i elevgrupper då undervisande lärare har kontakt med mentorn. Vidare framgår att gemensamma åtgärder för studiero sätts in på gruppnivå för elevgrupper vid behov. Exempelvis framkommer att åtgärder för en elevgrupp under höstterminen genomfördes med klassrumsplaceringar, insamling av mobiler samt att minska tiden av eget elevarbete utanför klassrummet, samt att lärare säger till elever som stör arbetsron och placerar elever i klassrummet på ett sätt som ska gynna studieron. På individnivå genomförs även samtal med vårdnadshavare och enskilda elever med mentor, EHT och rektor. Detta har, enligt såväl rektorn som lärare, gett positiv effekt för studieron i elevgruppen. Det framgår vidare att det finns tydliga direktiv kring vilka regler som gäller i klassrummen samtidigt som det enligt elever och genomförda lektionsobservationer framgår att alla lärare inte följer de överenskomna direktiven. Samsynen kring olika strategier i arbetet för att skapa studiero i klassrummen varierar, exempelvis gällande klassrumsplaceringar, mat och dryck på lektioner samt insamling av mobiltelefoner.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet, men vill i detta sammanhang poängtera vikten av att rektorn kontinuerligt följer upp att lärare arbetar med åtgärder för studiero i klassrummen vid exempelvis medarbetarsamtal och lektionsobservationer.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Kvalitetssäkring av betyg och likvärdig bedömning

Granskningen visar att rektorn i huvudsak ger lärarna förutsättningar att regelbundet samverka med varandra för att kunna göra likvärdiga bedömningar. Av inkommen dokumentation och intervju med såväl rektorn som elevhälsa och lärare framgår att de kollegiala diskussionerna i arbetet med sambedömning sker utifrån behov i ämnesgrupperna och att det varierar mellan ämnen i vilket utsträckning som samverkan kring bedömning sker. Lärarna berättar att de i ämnen med nationella prov sambedömer vid rättning av proven och har fått mer tid för bedömning av de muntliga delarna av de nationella proven. Förutom inom ramen för "Framgångsrik undervisning" finns det också samverkan i fler ämnesgrupper kring gemensamma provfrågor och sambedömning av examinationer i flera andra ämnen. Rektorn tar del av arbetet genom dokumentationen i grupperna samt genom att medverka i möten med förstelärare och så kallade nyckelpersoner grupper inom "Framgångsrik undervisning".

Rektors analys av betygssättning

Granskningen visar att rektorn inte analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg och inte heller analyserar skillnader mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Av inkommen dokumentation framgår att elevernas betygsresultat redovisas och analyseras utifrån en genomsnittlig betygspoäng för samtliga ämnen på skolenhetens program. Däremot gör rektorn inga analyser av eventuella avvikelser mellan kursbetyg i ämnen på skolenheten eller mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Lärare berättar att kollegiala diskussioner och analyser om betygsresultat kan förekomma inom ämnesgrupper och exempelvis efter resultat på de nationella proven, men att det inte är ett arbete som leds och följs upp av rektorn. Av nationell statistik framgår vidare att det läsåret 2023 finns avvikelser i ämnen mellan resultaten på nationella prov och kursbetygen vilket inte har uppmärksammats av rektorn. Enligt Skolverkets statistik från vårterminen 2023 skiljer sig provresultatet i engelska 6 från kursbetyget då 47% av kvinnorna har högre betyg än resultat på nationella provet samtidigt som 13% av männen har högre betyg än resultat på nationella prov. I ämnet svenska 3 är resultatet enligt Skolverket att 37% av kvinnorna har högre betyg än provresultat, medan 32% av männen har högre betyg än provresultat. I matematik 2 visar statistiken att 21% av kvinnorna har högre betyg än provresultat, medan 9% av männen har högre betyg än provresultat. Vidare framgår att rektorn inte heller fört några diskussioner med betygssättande lärare avseende de befintliga avvikelserna mellan kursbetyg och resultat på nationella proven. Rektorn berättar att fokus i betygsanalysen är andelen elever med högskolebehörighet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera eventuella avvikelser i betyg mellan ämnen och elevgrupper samt mellan resultaten på nationella prov och betygsresultat för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg och inte heller analyserar skillnader mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Utan en analys av avvikelser i betyg och resultat på nationella prov riskerar rektorn att inte upptäcka om bedömningarna och betygen inte är rättvisande och likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar betygsresultat i olika ämnen och elevgrupper över tid samt mellan resultat på nationella prov samt kursbetyg i syfte att upptäcka eventuella avvikelser. Utifrån analysen behöver rektorn diskutera eventuella skillnader med lärarna för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar och betygssättning. Betygsresultaten bör analyseras ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så likvärdiga som möjligt och om det finns förklaringar som kan kopplas till lärares kompetens eller eventuell osäkerhet i bedömning och betygssättning. Sammantaget har rektorn ett ansvar för att analysera och fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet eller om lärarna bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt som underlag för en allsidig bedömning av elevens kunskaper. Rektorn behöver föra diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser samt sätta in och genomföra förbättringsinsatser. Arbetet med att utveckla rektorns analys av eventuella avvikelser i betyg i syfte att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning bör samordnas med arbetet med utvecklingsområdet som beskrivs under område 1.

På Skolinspektionens vägnar

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Carolin Levinsson

X Måns Holmstedt

Föredragande

Signerat av: Måns Holmstedt

I handläggningen av ärendet har även utredare Anna Alm medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16 och 17 januari 2024. Besöket genomfördes av Måns Holmstedt och Anna Alm.

Österänggymnasiet 63 är en av skolenheterna på Österänggymnasiet som vid tillfället för granskningen omfattade gymnasieprogrammen TE samt SA med sammanlagt 243 elever. Skolenheten leds av en tf rektor på 60% mellan september 2023 och mars 2024.